

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ПРИ МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ.
Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“-ВАРНА**

РЕЦЕНЗИЯ

от

Проф. д-р Марио Драганов Станков, д.м.

Клиника по съдова хирургия и ангиология към МБАЛ „Национална
кардиологична болница“ ЕАД-София
на дисертационния труд на тема:

ОПЕРАТИВНО ЛЕЧЕНИЕ НА КАРОТИДНИ АРТЕРИИ ПРИ МУЛТИФОКАЛНА АТЕРОСКЛЕРОЗА

за присъждане на образователно-научна степен „Доктор“ в област на висшето
образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1.

Медицина и научна специалност „Хирургия“

на д-р Емил Димитров Йорданов - докторант по докторска програма „съдова
хирургия“ към Катедрата по сърдечно-съдова хирургия и ангиология при
Медицинския университет „Проф. д-р Параклев Стоянов“-Варна
Научен ръководител: проф. д-р Веселин Петров Петров, д.м.

Рецензията е изготвена според ППЗРАСРБ и Правилника за развитието на
академичния състав в Медицинския университет-Варна. Научното жури за
публичната защита на дисертационния труд е назначено със заповед на Ректора
на Медицинския университет „Проф. д-р Параклев Стоянов“-Варна № Р-109-
576/17.12.2021 г.

Представеният ми за рецензия дисертационен труд съдържа 205
стандартни машинописни страници и има следната структура:

- ✓ Съдържание - 3 страници
- ✓ Използвани съкращения - 1 страница
- ✓ Въведение - 2 страници
- ✓ Литературен обзор - 60 страници
- ✓ Цел и задачи - 1 страница
- ✓ Материал и методи - 20 страници
- ✓ Собствени резултати - 55 страници
- ✓ Обсъждане - 45 страници
- ✓ Заключение - 2 страници
- ✓ Изводи - 1 страница
- ✓ Литература - 23 страници
- ✓ Списък с публикациите свързани, с дисертационния труд - 1 страница
- ✓ Приноси на дисертационния труд - 1 страница.

Дисертационният труд е онагледен с 30 таблици и 105 фигури. Списъкът на цитираната литература включва 230 заглавия, от които 26 на кирилица и 204 на латиница.

Биографични данни

Д-р Емил Димитров Йорданов е роден на 02.08.1976 г. в гр. Варна. Завършва Първа езикова гимназия с преподаване на английски и немски език в гр. Варна. През 2001 г. завършва обучението си по медицина в Медицинския университет „Проф. д-р Паракев Стоянов“-Варна. Има придобити специалности по „Хирургия“ през 2007 г. и „Съдова хирургия“ през 2012 г. През периода между 2001 г. и 2006 г. д-р Емил Димитров Йорданов е специализант по хирургия в Катедрата по обща и оперативна хирургия към УМБАЛ „Св. Марина“-Варна. От 2006 г. до сега работи като хирург и съдов хирург в Катедрата по сърдечно-съдова хирургия и ангиология към УМБАЛ „Св. Марина“-Варна. Специализирал е в гр. Милано, Италия, гр. Понтресина, Швейцария и гр. Прага, Чехия. Д-р Емил Димитров Йорданов води упражнения по обща хирургия на студенти от специалността по дентална медицина и по съдова хирургия на

студенти от специалността по медицина - българоезично и англоезично обучение. Владее английски, немски и руски език.

Публикации

По темата на дисертацията докторантът е публикувал две самостоятелни научни статии през 2021 г. Научната му активност през периода на изготвяне на дисертационния труд е съобразена с нормативните изисквания.

Актуалност на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на особено актуален проблем в съдовата хирургия. Каротидната ендартеректомия и каротидното стентиране с ангиопластика са официално утвърдени хирургически методи за лечение на каротидните артерии и каротидните булбове, засегнати от атеросклероза в рамките на мултифокалната атеросклероза. Тези интервенции най-често са животоспасяващи, което определя значението на тяхното своевременно и ефективно използване. Несъмнена е ролята и на ранната образна диагностика при болните с каротидна атеросклероза. У нас липсва комплексно съпоставително изследване на приложението на каротидната ендартеректомия и каротидното стентиране с ангиопластика при увредени каротидни артерии и на подходящи допълнителни хирургични методи при успоредното засягане и на други съдови басейни. Това прави темата на дисертационния труд особено актуална.

Литературен обзор

Подробната литературна справка на проучвания проблем, изчерпателният и задълбочен анализ на цитираните данни, публикувани предимно през последните три години, доказват, че докторантът познава много добре новостите по тематиката на дисертацията.

Цел и задачи

Целта на дисертационния труд е дефинирана ясно и точно - да се проучат в съпоставителен план нашите резултати от приложението на каротидната ендартеректомия и стентирането с ангиопластика при болните с каротидна атеросклероза. Формулирани са шест основни задачи.

Материал и методи

Проучването анализира ретроспективно резултатите от оперативното лечение на общо 199 болни, предимно в напреднала възраст. Общо 107 болни са подложени на каротидна ендартеректомия, а 92 болни - на стентиране с ангиопластика. Те са разпределени по пол, възраст, локализация на уврежданията на кръвоносните съдове, използвани диагностични образни методи, вид на оперативната интервенция, брой на усложненията и придружаващите заболявания. Образната диагностика е осъществена с помощта на компютърно-томографски асистирана каротидография, Доплерова сонография на каротидните артерии, диагностична ангиография и компютърна томография на главата/главния мозък.

Резултати и обсъждане

Анализът на получените резултати е структуриран в пет глави, които са много добре онагледени с фигури и таблици. Представена е сравнителна оценка на конкретните образни диагностични методи, на тези два ефективни и безопасни хирургични метода и на приложението на стентирането с ангиопластика и на аортокоронарния байпас при уредените артерии в другите съдови басейни.

Дискусията включва четири глави съгласно логиката на проучването и изчерпателно коментира неговите резултати. Извършен е подробен сравнителен анализ на собствените резултати на докторанта и на другите съвременни автори по тази проблематика.

Заключение

В заключението са систематизирани най-важните постижения на проучването.

Изводи

Дисертационният труд завършва с шест конкретни, добре формулирани извода, които съответстват като решения на поставените задачи. Подчертава се ефективността и безопасността на използваните методи на оперативно лечение.

Приноси

Приемам петте научно-практически приноса с потвърдителен характер на докторанта.

Авторефератът е структуриран съобразно изискванията, като съдържанието му напълно съответства на дисертационния труд.

В заключение смяtam, че представеният за рецензиране дисертационен труд, озаглавен „Оперативно лечение на каротидни артерии при мултифокална атеросклероза“, представлява собствена разработка на автора. Този труд се характеризира с прецизност, оригиналност, изчерпателност и убедителност. Постигнатите резултати несъмнено допринасят за практическата работа в областта на съдовата хирургия. Докторантът д-р Емил Димитров Йорданов притежава задълбочени теоретични познания, професионални умения по съдова хирургия, както и качества и умения за самостоятелно провеждане на комплексно научно изследване.

Въз основа на гореизложеното, давам напълно убедено своята положителна оценка на представения дисертационен труд и предлагам на членовете на уважаемото Научно жури да бъде присъдена образователно-научната степен „доктор“ на д-р Емил Димитров Йорданов.

20.01.2021 г.

гр. София

Рецензент:

Проф. д-р Марио Драганов Станков, д.м.

